

formă într-un autentic și antologic recital actoricesc; personajul este înzestrat cu un cameleonism nelinistitor, glisând între panicate tandreți maternale și viclenii filigranate de Celestină aflată încă la vârsta cochetelor revendicative. Harita Mihaelei Arsenescu Werner se circumscrie deplin acelei zone de seisme existențiale despre ai cărei locatari se poate spune că, năzuind prea mult să devină îngeri,

sfârșesc prin a deveni diavoli. Pentru imaginea reflectată "în afară" a personajului său, actrița a înțeles că performanța nu stă doar în cuvintele textului, ci, mai ales, între ele, adică în suita de gesturi și de mișcări clipitor mărunte care continuă sau suplinesc vorba, într-un zâmbet sau într-o privire fluturată, adică în ritmurile evoluției spațiale, la care textul îl invită pe interpret. Încă o dată, Mihaela Arsenescu Werner ne-a

convins că este o subtilă autoritate a profesiei scenice și, în același timp, purtătoarea unui talent întreg, divers ca o vioară și ca timpul. Suportul muzical, de relevabil efect în debutul spectacolului, diluat apoi prin repetare la intervale simetrice de timp, a fost asigurat de trio-ul instrumental Cristina Pădurariu, Constantin Dunca, Emil Urzică.

Constantin Paiu

Gogol și sataniștii

REVIZORUL de Nikolai Vasilievici Gogol. Traducerea: Gabriela Leonte și Sică Alexandrescu ● TEATRUL "OVIDIU" din CONSTANȚA ● Data reprezentației: 12 martie 2000 ● Regia: Tudor Mărăscu ● Decorul: Ion Olaru ● Costumele: Mariana Mocanu-Păun ● Muzica: Dani Constantin ● Distribuția: Iulian Enache (Skvoznik-Dmuhanovski), Nina Udrescu/Ana Maria Tramundana (Anna Andreevna), Laura Crăciun/Clara Ghiuvelechi (Maria Antonovna), Alexandru Mereuță (Hlopov), Maria Nestor (Soția lui), Emil Bărlădeanu (Leapkin-Teapkin), Eugen Mazilu (Zemlianika), Liviu Manolache (Dobcinski), Lică Gherghilescu (Bobcinski), Alexandru Boureanu/Cosmin Mihale (Hlestakov), Nicodim Ungureanu (Osip), Radu Niculescu (Spekin, Un crainic), Tiberiu Roșu (Mișka), Nae Stângaciu (Negustor I), Marian Miron (Negustor II), Mircea Moldovan (Negustor III), Dan Brehuță (Svistunov), Gabriela Belu (Posliopkina), Ina Tosca (Nevasta unui plutonier), Iulian Lincu (Uhovertov), Gabriel Monțescu (Un chelner), Vera Lingurar Aurian (Avdotia), Florentin Roman (Derjimorda).

Cosmin Mihale și Clara Ghiuvelechi

O montare a **Revizorului** în anul de grație 2000 nu putea pierde ocazia de a specula satanismul, cuvânt-cheie din inventarul termenilor la modă. Cu atât mai mult cu cât Gogol însuși vorbește despre diavol și despre dorința sa, a scriitorului, de a-l face pe om să-și poată râde de acesta din toată inima. Ales de regizor drept motto al spectacolului său, amintitul cuvânt-cheie funcționează mai întâi la nivelul decorului. Sosirea lui Hlestakov e marcată de străpungerea plafonului, prin care pătrunde nacela cu semnul specific, crucea întoarsă. O cărare de foc șerpuește apoi spre podul scenei, când, dintr-o ramă, în fundal, apare crainicul anunțând sosirea adevăratului revizor. Viziunea "extraterestră" a scenografului Ion Olaru își asociază însă și elemente ceva mai terestre, amestecând planul supranatural cu acela pragmatic, în care se consumă satira propriu-zisă. Scena oferă astfel, la început, imaginea unei incinte împrejmuite de un gard banal, peste care stă să coboare o pânză de păianjen, simbol aproape rudimentar al lipsei de orizont a personajelor din gubernia vizitată de revizorul impositor. Cele două idei funcționează paralel și în spectacol, care nu se decide a-i da lui Hlestakov chipul ispitei și a-l face răspunzător de destabilizarea urbei. Atât regizorul cât și interpretul (Cosmin Mihale) adoptă o variantă – să-i spunem – poetică, în care protagonistul, având înfățișarea unui iluzionist de la circ, bobotin simpatic și farseur inofensiv, dă acțiunii o turnură de vodevil. Imaginea temutului revizor, pe care ceilalți o proiectează asupra sa, nu pare a și-o însuși decât tot în ideea amuzamentului. Fără substratul diabolic pe care-l capătă de la un moment dat demersul său, Hlestakov rămâne însă naivul aventurier din prima parte a comediei, cel care nu prea știe cum să întoarcă *qui pro quo*-ul în folosul său. Tânărul

actor adaugă acestei imagini stângăciile sale de începător, astfel încât eroul nu are nici pe departe înrudiri cu simbolul inițial, necum forța de a ne convinge de efectul nimicitor al prezenței sale. Prin contrast, celelalte personaje se comportă de parcă ar avea în față chiar o făptură amenințătoare căreia încearcă să-i intre în grații. Un contrast nemotivat, de vreme ce interpretii forțează în direcția unui joc "la vedere", a afișării convenției și nu a ignorării ei în scopul obținerii efectelor comice scontate de autor. Dacă personajele cu care intră în contact falsul revizor nu arată convingerea că au fost prinse "în flagrant" de acesta și nu tremură de groază, procedeul pus în mișcare de Gogol nu mai are nici o valoare. Cel mai contrafăcut este Primarul, în interpretarea lui Iulian Enache. El joacă "trăgând la public", pe temeiul unor clișee fals comice precum poza glasului, ticuri de comportament etc. care nu fac decât să schematizeze personajul. În jurul lui, Emil Bărlădeanu (Leapkin-Teapkin), Alexandru Mereuță (inspectorul școlar Hlopov), Radu Niculescu (Spekin, dirigintele Poștei), Eugen Mazilu (Zemlianka -

administratorul așezămintelor de binefacere) alcătuiesc o suită prăfuită de funcționari rutinați, dezumanizați, care însă în plan artistic se traduce printr-o inexpresivitate supărătoare. Actorii joacă gros ceea ce își închipuie a fi dominantă comico-satirică a fiecăruia dintre aceste personaje, recunoscute pentru pitorescul lor savuros. Liviu Manolache și Lică Gherghilescu sunt singurii care își folosesc hazul natural pentru ironizarea cuplului siamez Dobcinski-Bobcinski, caracterizat și prin vestimentația clovnescă - discordantă însă cu a restului distribuției. Cu complexe aristocratice nemărturisite, soția și fiica primarului, în interpretarea actrițelor Ana Maria Tramundana și Clara Ghiuvelechi, încearcă să acrediteze imaginea unor personaje cu nostalgia saloanelor în care n-au călcat niciodată. Fandoselile, afectările din care-și fac jocul nu prea au însă legătură cu moralitatea îndoielnică a protipendadei provinciale pe care autorul a dorit să o ilustreze aducându-le în scenă. Deși tratat ca personaj de planul doi, Osip, servitorul lui Hlestakov, jucat de Nicodim Ungureanu, realizează câte-

va momente bune, paradoxal, în scenele în care nu are text, știind să asculte cu perplexitate elocventă poveștile inventate de stăpânul său. În general, spectacolul, cu sau fără voia regizorului, alunecă în direcția unei curioase blândeți și a unei bunăvoințe nefirești față de abjecțiile personaje prin care Gogol demasca un rău social major: corupția. Începe și sfârșește în atmosferă de petrecere specific rusească, dar, între aceste coperte, trecerea lui Hlestakov prin viața urbei nu provoacă nici o tulburare, iar demonismul invocat rămâne doar o figură de stil. Ar mai fi de discutat despre datoriile pe care le avem față de capodoperele marelui repertoriu, despre ideea de școală de teatru pe care o presupune orice întâlnire cu autori ca Gogol și despre condițiile în care acest principiu devine operant. Cum la reprezentarea la care am fost invitați a evoluat distribuția a doua, nutrim speranța că Lucian Iancu, Alexandru Boureanu, Nina Udrescu, Laura Crăciun au răspuns mai bine așteptărilor regizorului.

Doina Papp

Lily Popa Alexiu și Marcel Anghel

Nouă finaluri

LIVADA DE VIȘINI de Anton Pavlovici Cehov • TEATRUL "V.I. POPA" din BÂRLAD • Data reprezentației: 18 martie 2000 • Regia: Irina Popescu Boieru • Scenografia: Rodica Arghir • Distribuția: Lily Popa Alexiu (Liubov Andreevna Ranevskaia), Marcel Anghel (Iermolai Alexeevici Lopahin), Virgil Leahu (Leonid Andreevici Gaev), Constantin Petrican (Firs), Petronela Ene Dimofte (Ania), Doinița Mantale (Varia), George Sobolevski (Piotr Sergheevici Trofimov), Gruia Novac jr. (Simeonov Pișcik), Ozana Ciubotaru Costin (Duniasa), Sorin Ghiorghe (Epihodov), Cristian Costin (Iașa), Cătălina Rusu (Charlotta Ivanovna), Mihai Harnu (Trecătorul), Dana Tomiță (Mama), Eudoxia Volbea (O slujnică).

Chestiunea "atacării" marilor titluri din dramaturgia universală de către teatrele cu gabarit artistic mai modest se păstrează mereu deschisă: e bine să joci *Hamlet* când nu ai actori nici măcar pentru Laerte, sau e rău? Și, mai departe, e normal și corect ca un actor bun, dar nu grozav să-și poată trece în C.V. roluri de rangul I, primite fiindcă nu s-a găsit unul mai breaz care să le joace, în timp ce un actor superior ca înzestrare, dar activând într-un teatru foarte aglomerat să nu se poată lăuda decât cu partituri secundare? Dar pentru publicul din urbea X, ce este de preferat, să vadă *Hamlet* într-o dis-

tribuție aproximativă, ori să se delecteze în veci cu piese din celebra specie "Bivolita pe frânghie", înscenate însă cuviincios? Sunt, mă tem, întrebări sortite să rămână pururi fără răspuns. De aceea, nu voi afirma nici eu că bine sau rău au făcut Teatrul „V.I. Popa” din Bârlad (lipsit, actualmente, și de sediu, din cauza năruirii unor bucăți din vechea clădire) și regizoarea ieșeană Irina Popescu Boieru pornind să abordeze *Livada de vișini*, cea mai grea, cred eu, dintre piesele cehoviene, fără să aibă la dispoziție echipa necesară pentru această întreprindere. O dată faptul consumat, voi nota doar că: regia a oferit o descifrare